

הצגת מעשה ראוי

דוגמה: תנועת ארבע אימהות

שני תרגילים לתלמידים

ההתארגנות האזרחית של תנועת ארבע אימהות

לאחר סיום מלחמת לבנון הראשונה עם סילוק ארגוני הטרור הפלסטיניים, נסוג צה"ל מרוב השטח שכבש במלחמה והתייצב על גבול רצועת הביטחון, בה שלט ארגון צד"ל בראשות אנטואן לאחד. בין השנים 1985 ל-2000 ישראל נלחמה מול הארגונים השיעים אמל וחזבאללה בדרום לבנון. הלחימה המשיכה עד לנסיגה החד-צדדית של ישראל לגבול הבינלאומי במאי 2000, שמיד אחריה קרס ארגון צד"ל ורוב מפקדיו ברחו לישראל. בין 1982 ל-2000 שרתו ברצועת הבטחון בלבנון עשרות אלפי חיילים. המטרה הייתה: בטחון ליישובי הצפון. ב-1998 המטרה שונתה והיא הייתה: הגנה על גבולה הצפוני של ישראל. בכל רגע נתון היו בין 1000-1200 חיילים. ממוצע ההרוגים הרגיל היה 25-35 חיילים לשנה. בשנת 1997 המספר עלה ל-112. היה חוסר תוחלת. כל הממסד הבטחוני היה שרוי בעיוורון מוחלט. היה לחץ ציבורי ותקשורתי לצאת מהביצה הטובענית הזאת. לפי העיתונאי חיים הר-זהב תנועת ארבע האימהות היא זו שהוציאה את ישראל מלבנון. לדעתו זאת דוגמה להתארגנות האזרחית מן המוצלחות ביותר בהיסטוריה. קראו להן "ארבע סמרטוטות". אנשי הצבא לא אהבו אותן כי אמרו שהן פוגעות במורל של החיילים. בלבנון מתו 559 חיילים ישראלים. ניתן לקרוא על התנועה ומעשיה בוויקיפדיה.

שאלות לניתוח המעשה ראוי

1. כתבו מהם הערכים אשר הדריכו את ארבע האימהות במחאתן הציבורית.
2. מה היו הטענות של המתנגדים ואילו ערכים כיוונו אותם?
3. מה היו המחירים שנשים אלה שלמו במהלך פעילותן? מה אמרו עליהן?
4. האם הייתם מצטרפים או לא לקבוצה הזאת?

תרגיל נוסף

חפשו מידע על ההתנגדות פאסיבית של **מהטמה גנדי** בהודו ונתחו את המידע מבחינה ערכית, על פי 4 השאלות הקודמות.

מקור

חיים הר-זהב (2019). **לבנון – המלחמה האבודה**. ת"א: ליאור שרף הפקות.